

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Věry Šimůnkové a soudců Mgr. et Mgr. Karla Ulíka a Mgr. Josefa Straky ve věci

žalobkyně: **Mlýn Čelákovice spol. s r. o.**
sídlem Na Hrádku 1046/7, 250 88 Čelákovice
zastoupená advokátem JUDr. Daliborem Vančurou
sídlem Palackého třída 115/27, 288 02 Nymburk

proti
žalovanému: **Krajský úřad Středočeského kraje**
sídlem Zborovská 81/11, 150 21 Praha 5

za účasti: **1) Povodí Labe, státní podnik**
sídlem Víta Nejedlého 951/8, 500 03 Hradec Králové
2) RenoEnergie, a. s.
sídlem Lagnovská 669, 742 83 Klimkovice
zastoupená advokátem Mgr. Pavlem Douchou
sídlem Mezibranská 579/7, 110 00 Praha 1
3) PREDAX FINANCE, s. r. o.
sídlem Břidličná 1120/16, 147 00 Praha 4
zastoupená advokátem Mgr. Janem Hrazdirou
sídlem Na Příkopě 583/15, 110 00 Praha 1

o **žalobě proti rozhodnutí** žalovaného ze dne 8. 3. 2022, č. j. 031695/2022/KUSK,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 3. 2022, č. j. 031695/2022/KUSK, se ruší a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobkyni do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jejího zástupce JUDr. Dalibora Vančury na náhradu nákladů řízení částku ve výši 19 456 Kč.
- III. Osoby zúčastněné na řízení nemají právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. Předmětem sporu je v daném případě otázka využití energetického potenciálu úseku Labe, na kterém žalobkyně, společnost MVE Čelákovice, a.s. [nájemce osoby zúčastněné na řízení 2) – pozn. soudu], a osoba zúčastněná na řízení 3) (dále „PREDAX“) provozují konkurenční malé vodní elektrárny. Žalobkyně provozuje na pozemku st. p. 138/1 v katastrálním území Čelákovice levobřežní malou vodní elektrárnu Mlýn Čelákovice (dále „MVE Mlýn Čelákovice“). Na protějším břehu provozuje MVE Čelákovice, a.s., na pozemcích parc. č. 1511/8, 1275/5 a 1275/7 v katastrálním území Káraný malou vodní elektrárnu MVE Čelákovice (dále „MVE Čelákovice“, původně MVE RenoEnergie – pozn. soudu). PREDAX pak provozuje několik kilometrů proti proudu Labe na pozemku st. p. 1537 v katastrálním území Lysá nad Labem pravobřežní malou vodní elektrárnu Tři Chaloupky (dále „MVE Tři Chaloupky“).
2. Soud předesílá, že předchozí rozhodnutí správních orgánů v této věci byla v minulosti zrušena rozsudky Krajského soudu v Praze ze dne 27. 11. 2014, č. j. 47 A 15/2012-152 (dále „první rozsudek“), a ze dne 2. 11. 2021, č. j. 51 A 48/2020-79 (dále „druhý rozsudek“).
3. Využívání energetického potenciálu Labe na říčním kilometru 872,327 pro provoz MVE Čelákovice ve smyslu § 8 odst. 1 písm. a) bodu 3 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), bylo povoleno osobě zúčastněné na řízení 2) (dále „RenoEnergie“) na základě rozhodnutí Městského úřadu Brandýs nad Labem-Stará Boleslav (dále „vodoprávní úřad“) ze dne 30. 8. 2019, č. j. MÚBNLSB-OŽP-88267/2019-BUCJA (dále „prvostupňové rozhodnutí“), a to v maximálním množství využívané povrchové vody 38 m³.s⁻¹. Dále byl RenoEnergii podle § 8 odst. 1 písm. a) bodu 5 vodního zákona povolen převod vody rybím přechodem u MVE Čelákovice v maximálním množství 0,54 m³.s⁻¹. Vodoprávní úřad přitom stanovil pro nakládání s povrchovými vodami následující podmínky:

„1. S povrchovou vodou za účelem využívání jejího energetického potenciálu nebude moci být nakládáno, pokud hydrologické podmínky, stav vodního toku nebo stav vodního díla toto nakládání neumožní. S povrchovou vodou nebude možno nakládat v době vodoprávním úřadem nebo povodňovým orgánem povolených nebo nařízených mimořádných manipulací na jezu v Čelákovících, nebo v Brandýse nad Labem, mimo jiné také z důvodu plnění povinností správce vodního toku.

2. Od spuštění MVE [Čelákovice] až do maximální hltnosti provozuschopných turbín je provozovatel MVE [Čelákovice] odpovědný za dodržování hladiny ve zdrži na úrovni 171,59 m. n. m. Bpv [tj. Balt po vyrovnaní, výškový systém používaný v České republice – pozn. soudu].

Shodu s prvopisem potvrzuje: A. A.

3. *Nepodkročením hladiny ve zdrži na úrovni 171,59 m. n. m. Bpv bude nadále umožněn odběr pro tyto prioritní odběratele vody:*

$m^3.s^{-1}$	- <i>závlahy (ČS Sedlčanky pro Závlahy Přerov spol. s. r. o.)</i>	0,48
$m^3.s^{-1}$	- <i>zásobování užitkovou vodou (Kovohutě Čelákovice, a. s.)</i>	0,06
	- <i>pro provoz MVE Mlýna [tj. MVE Mlýna Čelákovice – pozn. soudu] 15,0 $m^3.s^{-1}$</i>	
	- <i>plnění pravobřežní plavební komory</i>	
	- <i>levobřežní rybí přechod</i>	
	- <i>pro rybí přechod u MVE [Čelákovice]</i>	0,54 $m^3.s^{-1}$

4. MVE [Čelákovice] bude předávat informaci o svém provozu Povodí Labe, státní podnik [tj. osobě zúčastněné na řízení 1), dále „Povodí Labe“ – pozn. soudu].

5. Při výpadku MVE [Čelákovice] a vzrůstu hladiny bude aktuálně odstavený průtok až do max. 80 % hlnosti turbín převáděn automaticky otevíraným stavidlem jalové vpusti, která je vedena vpravo od konstrukcí MVE (pod tělesem rybího přechodu). Stavidlo bude otevíráno přibližně na průtok, který převáděly odstavené turbíny“ (zdůraznění doplněno soudem).

4. Proti prvostupňovému rozhodnutí podala žalobkyně odvolání, ve kterém zejména namítala, že podmínky stanovené pro provoz MVE Čelákovice neposkytují dostatečnou ochranu jejím právům, která jí byla přiznána dřívějším povolením k nakládání s vodami pro MVE Mlýn Čelákovice.
5. Žalovaný v záhlaví označeným rozhodnutím (dále „napadené rozhodnutí“) odvolání žalobkyně zamítl a prvostupňové rozhodnutí potvrdil. Žalovaný nepovažoval za účelné „znovu podrobně reagovat na jednotlivé připomínky a námítky“ žalobkyně, jimiž brojila proti prvostupňovému rozhodnutí. V návaznosti na druhý rozsudek se zaměřil na posouzení dvou otázek, a sice (i) zda podmínka spočívající v dodržování hladiny ve zdrži na úrovni 171,59 m. n. m. Bpv zajišťuje dostatečnou ochranu práv žalobkyně a PREDAXU, a (ii) zda lze vůbec stanovit takové podmínky, které by zajistily „absolutní nedotknutelnost“ a plnou využitelnost jejich práv při nakládání s vodami na konkurenčních MVE Mlýn Čelákovice a Tři Chaloupky. Podle žalovaného znesnadňuje zodpovězení těchto otázek zejména skutečnost, že vzdouvání vody na nadřazeném jezu v Čelákovících je omezeno výměrem Zemského úřadu v Praze ze dne 21. 2. 1939, č. 982/4 (dále „výměr z roku 1939“), na jedinou kótu 171,59 m. n. m. Bpv, že přítoky do čelákovické zdrže jsou značně rozkolísané, a nelze tak zamezit intervalovému kolísání hladiny na jezu, a že MVE Mlýn Čelákovice není vybavena kontinuálním automatických měřením průtoků vody procházející jejími turbínami a není schopna Povodí Labe kontinuálně poskytovat data o velikosti využívaných průtoků. Vzhledem k příliš mnoha proměnným tak dle žalovaného nelze dost dobře stanovit jednoznačný empirický vzorec, který by umožňoval na základě aktuální výšky hladiny v nadjezí odvodit velikost objemového průtoku v náhonu MVE Mlýn Čelákovice. Nelze proto najít ani jednoznačnou odpověď na to, zda podmínka spočívající v dodržování hladiny ve zdrži na úrovni 171,59 m. n. m. Bpv zajišťuje dostatečnou ochranu práv vyplývajících z dřívějších povolení k nakládání s vodami pro MVE Mlýn Čelákovice a Tři Chaloupky. Za předpokladu, že všechna povolení k nakládání s vodami související s čelákovickou zdrží jsou navázána na hladinu vzduť stanovenou výměrem z roku 1939, však podle žalovaného postačuje omezit provoz MVE Čelákovice právě touto jedinou podmínkou. Mnoholetá vodohospodářská praxe na čelákovickém jezu pak ukazuje, že kvůli rozkolísanosti přítoků je výška vzduť udržována nad kótou 171,59 m. n. m. Bpv tak, aby byly zajištěny dostatečné

Shodu s prvopisem potvrzuje: A. A.

plavební hloubky. Podmínka č. 2 prvostupňového rozhodnutí by tudíž nemusela garantovat zachování práv žalobkyně při provozu MVE Mlýn Čelákovice. Na druhou stranu, ačkoliv má žalobkyně oproti RenoEnergii přednostní nárok na využití energetického potenciálu daného úseku Labe, tento nárok „by měl být vztažen k platnému povolení ke vzdouvání vody na nadřazeném čelákovickém jezu a nikoliv k zachování dřívější praxe“ stanovené výměrem z roku 1939 související s udržováním vyšší hladiny vzdutí. Stanovení „vypínacích a zapínacích hladin“ pro provoz MVE Čelákovice by totiž mohlo být považováno za skryté upravování podmínek čelákovického jezu, které by v důsledku snižování využitelného spádu negativně ovlivnilo provoz MVE Tři Chaloupky. Podle žalovaného je tak prakticky nemožné stanovit podmínky provozu MVE Čelákovice tak, aby byla zajištěna plná využitelnost práv konkurenčních MVE Mlýn Čelákovice a Tři Chaloupky. Ačkoliv v důsledku provozu MVE Čelákovice došlo k mírnému snížení spádu využívaného MVE Mlýn Čelákovice (o cca 7 cm z celkem 250 cm využívaného spádu, tedy o 2,8%), přínos výroby elektrické energie z obnovitelných zdrojů z MVE Čelákovice (3 800 MWh/rok) výrazně převáží omezení její výroby v MVE Mlýn Čelákovice (které činí 2,8 % z 1200 MWh/rok, tj. 33,6 MWh), a proto se jedná o proporcionální zásah do práv žalobkyně. Žalovaný tak uzavřel, že ekologicko-ekonomický přínos povolení provozu MVE Čelákovice svým významem mnohonásobně převyšuje drobné omezení využitelnosti MVE Mlýn Čelákovice. K tomuto závěru žalovaný dospěl na základě údajů o roční výrobě energie poskytnutých společností ČEZ Distribuce, a. s. (dále „ČEZ“), a dat vodohospodářského dispečinku Povodí Labe. Žalovaný si dále vyžádal od společnosti OTE, a.s. (dále „OTE“, operátor trhu s elektrinou – pozn. soudu), údaje o celkové výrobě elektrické energie v jednotlivých elektrárnách, které mu však OTE podle § 20a odst. 4 písm. g) zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), odmítl poskytnout z důvodu ochrany chráněných informací. K výsledku prof. Hlavínka, který zpracoval revizní znalecký posudek ze dne 14. 12. 2015, č. 53/2015 (dále „posudek prof. Hlavínka“), pak žalovaný nepřistoupil s tím, že v kompetenci znalce je posuzovat technické řešení nakládání s vodou na vodním díle, nikoliv odstraňovat právní „překážky bránící současnému využití jeho návrhů.“

Obsah podání účastníků a osob zúčastněných na řízení

6. Žalobkyně v žalobě předně namítá, že žalovaný v napadeném rozhodnutí nerespektoval závazný právní názor vyjádřený ve druhém rozsudku. Žalovaný se zejména dostatečně nezabýval otázkou, zda je možné povolit nakládání s vodami pro MVE Čelákovice za takových podmínek, aby nebyla nijak dotčena její práva související s provozem MVE Mlýn Čelákovice. Odpověď na tuto otázku přitom mohl žalovanému poskytnout pouze znalec z oboru. Navzdory právnímu názoru vyslovenému v druhém rozsudku však žalovaný nedoplnil znalecký posudek prof. Hlavínka, znalce k nové důkazní situaci nevyslechl a ani mu neumožnil se k věci jinak vyjádřit. V této souvislosti žalobkyně upozorňuje, že žalovaný nezohlednil závěry znaleckého posudku prof. Hlavínka, ačkoliv v rozhodnutí ze dne 30. 10. 2017 je ještě považoval za relevantní. Žalovaný v napadeném rozhodnutí rovněž nijak nezpochybnil odborné závěry Ing. Josefa Matějčka, CSc., obsažené v posudku ze dne 5. 2. 2009, č. 598/2/2009 (dále „posudek Ing. Matějčka“), které svědčí ve prospěch žalobkyně. V rozporu se závazným právním názorem vysloveným ve druhém rozsudku pak žalovaný nedoplnil dokazování tak, aby bylo možné určit, zda stanovení podmínky č. 2 prvostupňového rozhodnutí poskytuje dostatečnou ochranu právům žalobkyně. Žalovaný opakovaně odkazuje pouze na měření průtoku provedené Českým hydrometeorologickým ústavem (dále „ČHMÚ“) dne 3. 2. 2020, č. j. CHMI/511/79/2020

Shodu s prvopisem potvrzuje: A. A.

(dále „doklad ČHMÚ o hydrometrickém měření“), které však bylo provedeno mimo správní řízení a bez vědomí a účasti žalobkyně, přičemž není ani zřejmé, za jakých podmínek bylo měření provedeno (zejména zda byla MVE Čelákovice v provozu, jaký byl přítok do zdrže a jaké byly povětrnostní podmínky). Žalovaný přitom pominul hydrologická data Povodí Labe z období 20. až 25. 10. 2019, která v průběhu vodoprávního řízení předložila žalobkyně, a která nasvědčují tomu, že MVE Čelákovice svým provozem strhává vodu, kterou by jinak mohla zpracovávat MVE Mlýn Čelákovice. V této souvislosti žalobkyně zdůrazňuje, že provedení řádného měření průtoku za přítomnosti účastníků může být jediným hodnověrným důkazem, na jehož základě lze zjistit skutečný stav v dané lokalitě. Žalovaný dále v napadeném rozhodnutí nijak nezohlednil projektovou dokumentaci k MVE Čelákovice, jak mu bylo uloženo ve druhém rozsudku. V napadeném rozhodnutí přitom vycházel pouze z důkazů provedených po roce 2017 a vůbec nevzal v úvahu předchozí zjištění vyplývající z odborného vyjádření prof. Šulce ze dne 14. 2. 2012 a podkladů společnosti HYDROMETRICS s. r. o. z února 2011 a ze dne 9. 3. 2012.

7. Žalobkyně rovněž namítá, že využívání energetického potenciálu daného úseku Labe MVE Čelákovice snižuje možnost odběru vody pro jí provozovanou MVE Mlýn Čelákovice, čímž bude v rozporu s § 2 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále „správní řád“), zasaženo do jejích práv nabytých v dobré víře. Podle žalobkyně nebyly RenoEnergii stanoveny dostatečně určité a omezující podmínky pro nakládání s vodami, které by zajistily nerušený provoz dříve povolené MVE Mlýn Čelákovice. Provozem MVE Čelákovice tak dojde k nevratným změnám v poměrech na vodním díle Čelákovice. Podle žalobkyně je celé řízení stiženo zásadní vadou, neboť využití energetického potenciálu Labe MVE Čelákovice nelze povolit před tím, než budou stanoveny podmínky pro nakládání s vodami na čelákovickém jezu a bude stanoven jeho aktualizovaný manipulační řád, který by určil toleranci udržování hladiny, jako je tomu na všech ostatních jezích labské kaskády. Bez tohoto postupu nelze na daném říčním úseku mezi jednotlivými elektrárnami dospět ke spravedlivému uspořádání vztahů. Závěr žalovaného, že tohoto stavu lze docílit udržováním hladiny na úrovni stanovené výměrem z roku 1939, pokládá žalobkyně za nezodpovědný a nebezpečný, jelikož zakládá řadu obtíží do budoucna. Výměrem z roku 1939 totiž byly stanoveny pouze podmínky pro vzdouvání vody a zvedání pohyblivých jezových těles, nikoliv podmínky pro provoz jiných vodních děl, která v té době ani neexistovala. Žalobkyně dále upozorňuje, že nominální hladina stanovená výměrem z roku 1939 není dodržována, což žalovaný pouze bagatelizuje s odůvodněním, že se jedná pouze o 3 % krátkodobých poklesů. Z monitorovacího systému Povodí Labe nicméně vyplývá, že mezi 7. a 23. 2. 2022 byla nominální výše hladiny podkročována v desítkách případů, a to právě kvůli provozu MVE Čelákovice. Z údajů vodohospodářského dispečinku Povodí Labe z roku 2021 pak vyplývá, že 6 měsíců v roce je přítok do čelákovické zdrže nižší, než je součet povoleného množství vody k provozu MVE Mlýn Čelákovice a MVE Čelákovice. Vzhledem k tomu je nutné stanovit pro provoz MVE Čelákovice další omezující podmínky, které zajistí dostatečnou ochranu práv žalobkyně nabytých v dobré víře. Podle žalobkyně měly být pro provoz MVE Čelákovice podle § 9 vodního zákona stanoveny alespoň mezní hodnoty (stavy), kdy lze využívat energetický potenciál daného úseku vodního toku, k čemuž ostatně dospěl i ministr zemědělství v rozhodnutí ze dne 5. 3. 2010, č. j. 4862/2010-10000. Požadavek na nepodkročení hladiny ve zdrži pod 171,59 m. n. m. Bpv spolu s požadavkem na zajištění odběru vody pro prioritní odběratele přitom nelze považovat za dostatečné podmínky, nýbrž pouze za základní předpoklad pro vydání rozhodnutí, neboť žádný subjekt nemůže svou činností snižovat hladinu na jezu pod její nominální výšku. Jedná se přitom o otázky

technické povahy, k nimž by se měl vyjádřit znalec. V této souvislosti žalobkyně upozorňuje, že hladina v nadjezí je při dostatku vody neustále udržována na hodnotě +5 cm a více, přičemž tento stav provoz MVE Tři Chaloupky nijak neovlivňuje. Neobstojí tak závěr žalovaného, že stanovení dalších podmínek by mohlo být chápáno jako pokus o snižování spádu využívaného MVE Tři Chaloupky.

8. Žalobkyně dále nesouhlasí se závěrem žalovaného, že využití energetického potenciálu daného úseku Labe MVE Čelákovice naplňuje veřejný zájem na rozvoji obnovitelných zdrojů energie způsobem, který ospravedlňuje případné omezení provozu MVE Mlýn Čelákovice. Podle žalobkyně je ekologický přínos provozu MVE Čelákovice k rozvoji obnovitelných zdrojů energie v zásadě stejný jako z provozu MVE Mlýna Čelákovice, liší se jen ekonomický prospěch pro jejich provozovatele. Žalobkyně nepožaduje, aby byl zamezen provoz konkurenční MVE Čelákovice, pouze se domáhá toho, aby mohla nerušeně vyrábět elektrickou energii, kterou by jinak měla vyrábět právě MVE Čelákovice. Neobstojí ničím nepodložený závěr žalovaného, že ekologicko-ekonomický přínos provozu MVE Čelákovice mnohonásobně převyšuje případné „drobné“ omezení provozu MVE Mlýn Čelákovice. Jak vyplývá z údajů Povodí Labe, MVE Mlýn Čelákovice je v současnosti umožněno zpracovávat pouze $12 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$, a její omezení je tak více než 20 %. Žalobkyně dále zpochybňuje údaje ČEZ týkající se ročních dodávek elektrické energie do rozvodné sítě, neboť MVE Mlýn Čelákovice primárně využívá elektrickou energii k vlastní mlýnské výrobě a do rozvodné sítě dodává pouze přebytky. Poměr spotřebované elektrické energie ve vlastní výrobě vůči celkovému objemu vyrobené energie v MVE Mlýn Čelákovice se v závislosti na proměnných okolnostech pohybuje do 20 %, a jedná se tak o podíl nikoliv marginální. Přesné údaje o celkovém množství vyrobené elektřiny pak může poskytnout pouze OTE, který vyplácí podporu výroby energie z obnovitelných zdrojů. Skutečnost, že OTE odmítl tyto údaje poskytnout z důvodu ochrany chráněných informací ve smyslu energetického zákona, však žalovaný žalobkyni nesdělil, ani ji nepožádal o udělení souhlasu k poskytnutí takových údajů. Pro teoretické výpočty žalovaného ohledně přínosu výroby elektrické energie MVE Čelákovice tak nejsou ve správním spise vůbec žádné podklady. Podle žalobkyně by – byť jen dílčí – omezení provozu v MVE Mlýn Čelákovice odporovalo požadavku na efektivní využití obnovitelných zdrojů energie, neboť je ekologicky přínosnější, aby byl k vlastní průmyslové výrobě využíván zdroj v místě výroby, nikoliv elektrická energie dodávaná z rozvodné sítě. Tato námitka však nebyla žalovaným řádně vypořádána. Žalobkyně dále podotýká, že údaje o roční výrobě energie poskytnuté ČEZ se týkaly provozovatele MVE Čelákovice, a.s., který dosud ve správním řízení nevystupoval. Není tak zřejmé, z jakých důvodů si žalovaný obstarával údaje o subjektech, kteří nevystupovali jako účastníci řízení. V tomto ohledu pokládá žalobkyně odvolací řízení za zmatečné.
9. Žalovaný se žalobou nesouhlasí a navrhuje její zamítnutí. Ve vyjádření k žalobě rekapituluje závěry prvního a druhého rozsudku s tím, že právním názorům v nich vyslovených v napadeném rozhodnutí dostál. Podle žalovaného nebylo prokázáno, že by provoz MVE Čelákovice způsoboval nedostatek vody pro MVE Mlýn Čelákovice. Zdůrazňuje, že MVE Čelákovice funguje již dva roky, přičemž žalobkyně nijak netvrdí a neprokazuje, v čem konkrétně by ji měl její provoz omezovat. Argumentaci žalobkyně pak žalovaný pokládá za zcela obecnou a nekonkrétní, čemuž by měl též odpovídat rozsah soudního přezkumu napadeného rozhodnutí. Dále upozorňuje, že (ne)dodržování nominální výše hladiny v nadjezí je ovlivněno především chybou měření vzájemně nesladěných sond, kolísáním přítoků do čelákovické zdrže a manipulacemi na jezích a v MVE v Čelákovících a v Lysé

Shodu s prvopisem potvrzuje: A. A.

nad Labem (tj. v MVE Tři Chaloupky – pozn. soudu). Žalovaný konečně podotýká, že na zákonnost napadeného rozhodnutí nemá žádný vliv skutečnost, zda oproti rozhodnutí ze dne 30. 10. 2017 změnil své závěry ohledně významu znaleckého posudku prof. Hlavínka.

10. RenoEnergie jakožto vlastník MVE Čelákovice se žalobou rovněž nesouhlasí. Upozorňuje, že argumentace žalobkyně obsahuje řadu nepřesností týkajících se hydrologie, práva i výroby elektřiny. Z dokladu ČHMÚ o hydrometrickém měření vyplývá, že při ustálené nulové nominální hladině 171,59 m. n. m. Bpv (resp. dokonce při hladině -1 cm) může žalobkyně pro provoz MVE Mlýn Čelákovice odebírat vodu v maximálním povoleném množství $15 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$. Tato úroveň hladiny tudíž žalobkyni poskytuje dostatečnou garanci objemového průtoku pro provoz MVE Mlýn Čelákovice. Priorita odběrů uživateli s dříve vydaným vodoprávním povolením je pak zajištěna „*přirozeným manipulačním schématem*“ založeným na podmínce nepodkročení úrovně nominální hladiny a na mechanice vody. Stanovení jakýchkoliv dalších podmínek provozu MVE Čelákovice je tak zcela nadbytečné. Dále podotýká, že v minulosti nebylo kvůli špatnému stavu turbín MVE Mlýn Čelákovice možné stanovit, jak velký prioritní průtok má tato elektrárna zpracovávat. Podle RenoEnergie jsou veškeré žalobní námitky nedůvodné, přičemž žalovaný se s podstatnými okolnostmi případu vypořádal dostatečně a zcela v souladu se závazným právním názorem vyjádřeným v druhém rozsudku. RenoEnergie upozorňuje, že je více než 15 let rukojmím správních orgánů a žalobkyně, resp. též PREDAXU, který usiluje o udržování co nejnižší hladiny na čelákovickém jezu. Dalším zásahem do platného povolení k nakládání s vodami by hrozilo nevyužití potenciálu MVE Čelákovice o průměrné výrobě 3 800 MWh ročně, což by bylo – zejména v současné energetické krizi – společensky velmi neprospěšné. V důsledku provozu MVE Čelákovice by pak hypotetická újma, která by mohla vzniknout MVE Mlýn Čelákovice, činila pouhých 33,6, resp. 40,3 MWh ročně.
11. PREDAX k věci uvádí, že zvýšení hladiny jezu při vodním díle Čelákovice by mělo za následek snížení využitelného spádu pro MVE Tři Chaloupky, kterou vlastní a provozuje. Žalobkyně se touto žalobou zjevně snaží opětovně otevřít spor o zvyšování hladiny vzdutí na jezu, který byl již dávno vyřešen. Dále upozorňuje, že MVE Tři Chaloupky v roce 2020 vyrobila o 50 % a v roce 2021 dokonce o 56 % více elektřiny, než kolik dohromady vyrobily MVE Čelákovice a MVE Mlýn Čelákovice. Jakékoliv snížení spádu a energetického potenciálu daného úseku Labe by tak poškodilo především MVE Tři Chaloupky, která vyrábí nejvíce elektřiny. PREDAX dále zdůrazňuje, že výměr z roku 1939 obsahuje toliko technický popis jezu, nikoliv způsob manipulace na jezu, jak se mylně domnívá žalobkyně. Rovněž zdůrazňuje, že vydání napadeného rozhodnutí nemuselo předcházet vydání aktualizovaného povolení k nakládání s vodami pro čelákovický jez, neboť správní orgány při stanovení podmínek k nakládání s vodami nevycházely ze znaleckého posudku prof. Hlavínka, který odporuje požadavkům výměru z roku 1939 na nominální výši hladiny. Podle PREDAXU nejde žalobkyni o plné zachování jejích vodoprávních oprávnění k provozu MVE Mlýn Čelákovice, ale o maximalizaci jejích provozních parametrů na úkor konkurenčních vlastníků elektráren. Upozorňuje, že je především na žalobkyni, aby prokázala objem vyrobené a spotřebované elektrické energie. Dále podotýká, že žalobkyně si na několika místech žaloby sama protiřečí, když např. na jednu stranu uvádí, že hladina je fakticky udržována na úrovni +5 cm a více, na druhou stranu však argumentuje podklesáváním nominální úrovně hladiny v případě provozu MVE Čelákovice. V této souvislosti PREDAX uvádí, že ve skutečnosti je na jezu konstantně udržována hladina na úrovni +5 cm a více, tedy v takovém stavu, kterého se žalobkyně vytrvale domáhá. Tento stav je přitom udržován protiprávně a je jím poškozována pouze MVE Tři Chaloupky.

Shodu s prvopisem potvrzuje: A. A.

12. Na vyjádření žalovaného, RenoEnergie a PREDAXU reagovala žalobkyně replikami (ze dne 17. 5. 2022 a 29. 6. 2022), v nichž zdůraznila, že neusiluje o znemožnění provozu MVE Čelákovice, nýbrž o nastolení takových podmínek nakládání s vodami, které by dostatečně chránily její práva. Ničím nepodložený závěr žalovaného, že nebyl prokázán negativní vliv MVE Čelákovice na provoz MVE Mlýn Čelákovice, se podle žalobkyně nezakládá na pravdě. Dále upozorňuje, že zásadním problémem na vodním díle Čelákovice je absence manipulačního řádu, který by stanovil povolenou toleranci kolísání hladiny, čímž by eliminoval nežádoucí průtokové vlny vzniklé výše na toku a vyřešil by požadavky navzájem si konkurujících elektráren. V současnosti však dochází v důsledku provozu MVE Čelákovice k podkročování nominální hladiny v čelákovické zdrži, o kterém žalobkyně není nijak informována. K tvrzení žalovaného, že v průběhu správního řízení neprokázala dotčení na svých právech, žalobkyně uvádí, že opakovaně navrhovala doplnit dokazování o měření průtoku náhonem při různé výšce horní hladiny, které však správní orgány neprovedly. V této souvislosti podotýká, že předložila dostatek důkazů svědčících o opakovaném strhávání vody a podklesávání nominální úrovně hladiny, ke kterému dochází v důsledku provozu MVE Čelákovice. Stejně tak v průběhu řízení prokázala, že při určité výši průtoků a plném provozu MVE Čelákovice nemůže v MVE Mlýn Čelákovice zpracovávat povolené množství vody. Podle žalobkyně neobstojí závěr žalovaného, že nelze objektivně stanovit takové podmínky provozu MVE Čelákovice, které by zachovaly její dříve nabytá práva k nakládání s vodami v MVE Mlýn Čelákovice. K prokázání tohoto závěru totiž žalovaný v rozporu se závazným právním názorem druhého rozsudku neprovedl žádné dokazování, resp. si nevyžádal doplnění již vypracovaných znaleckých posudků. Žalobkyně dále upozorňuje, že žalovaný měl kromě ekologicko-ekonomického kritéria zohlednit též veřejný zájem na ochraně kulturního dědictví a zachování historického rázu dané lokality. K vyjádření PREDAXu žalobkyně uvádí, že nelze přistoupit na to, aby „silnější měl vždy pravdu, a proto by měl být upřednostněn“. Žalobkyně se ohrazuje proti tvrzení, že by jakkoliv dezinterpretovala požadavky výměru z roku 1939, pouze se snažila poukázat na skutečnost, že tento výměr byl vydán za zcela odlišných podmínek. Podle žalobkyně pak PREDAX pouze využívá situace, kdy neexistuje platný manipulační řád, který by stanovil přípustný rozsah kolísání hladiny v nadjezí v závislosti na průtokových podmínkách, a pouze striktně trvá na překonaných požadavcích výměru z roku 1939. K vyjádření RenoEnergie pak žalobkyně opakovaně zdůrazňuje, že doklad ČHMÚ o hydrometrickém měření nelze považovat za důkaz o tom, že podmínky stanovené prvostupňovým rozhodnutím zajišťují dostatečnou ochranu práv souvisejících s provozem MVE Mlýn Čelákovice. Nepravdivé je podle žalobkyně tvrzení RenoEnergie, že část turbín MVE Mlýn Čelákovice je ve špatném stavu, a elektrárna tak údajně není schopna zpracovávat veškerý povolený průtok. Rovněž upozorňuje, že v minulosti se s RenoEnergie shodla na požadavku, aby byl vydán manipulační řád pro jez, který by celou problematiku řešil komplexně. Tento možný způsob řešení však RenoEnergie v současnosti odmítá. Nepatřičná je podle žalobkyně úvaha RenoEnergie ohledně srovnání újmy jednotlivých konkurenčních elektráren, neboť žalobkyně nepožaduje, aby byla MVE Čelákovice zcela odstavena z provozu.
13. Povodí Labe se k podáním účastníků a osob zúčastněných na řízení nevyjádřilo.
14. Společnost MVE Čelákovice, a.s., která v současnosti provozuje MVE Čelákovice na základě nájemní smlouvy s RenoEnergie (viz str. 25 napadeného rozhodnutí), soud nevyzýval k uplatnění práv osoby zúčastněné na řízení. Její práva jakožto nájemce totiž nemohou být napadeným rozhodnutím dotčena *přímo*, nýbrž pouze *zprostředkovaně* (nepřímo) skrze

Shodu s prvopisem potvrzuje: A. A.

zásah do práv RenoEnergie, v jejíž prospěch bylo napadené rozhodnutí vydáno [srov. § 34 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále „s. ř. s.“), a usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu (dále „NSS“) ze dne 21. 7. 2009, č. j. 1 Ao 1/2009-120, č. 1910/2009 Sb. NSS, odst. 34 a 35, které se týkalo dotčení práv nájemce v řízení o zrušení opatření obecné].

Posouzení věci soudem

15. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou po vyčerpání řádných opravných prostředků a obsahuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Při přezkumu napadeného rozhodnutí soud vycházel v souladu s § 75 odst. 1 s. ř. s. ze skutkového a právního stavu v době rozhodování žalovaného, přičemž napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů, jimiž je podle § 75 odst. 2 věty první s. ř. s. vázán.
16. Ačkoliv žalobkyně požadovala nařídit jednání, soud ve věci rozhodl bez jednání, neboť při přezkumu napadeného rozhodnutí zjistil důvod pro postup podle § 76 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s.
17. Mezi žalobkyní, RenoEnergií a PREDAXEM jakožto vlastníky konkurenčních malých vodních elektráren panuje letitý spor o využití energetického potenciálu daného úseku Labe. Spor se konkrétně týká stanovení podmínek podle § 9 odst. 1 vodního zákona, za kterých může být RenoEnergii povoleno zvláštní nakládání s vodami pro provoz MVE Čelákovice. Podle žalobkyně stanovené podmínky – zejména podmínky č. 2 a 3 prvostupňového rozhodnutí spočívající v nepodkročení hladiny v nadjezí pod úroveň 171,59 m. n. m. Bpv a zajištění odběru vody pro prioritní odběratele – neposkytují dostatečnou ochranu jejím právům vyplývajícím z dříve vydaného povolení k nakládání s vodami pro MVE Mlýn Čelákovice.
18. Úvodem je třeba připomenout, že *„[v]odní zákon nestanoví žádná bližší kritéria, podle kterých by měly být posuzovány střety individuálních zájmů na využití konkrétního vodního zdroje, např. preferencí většího výrobce elektřiny nad menším. Proto jsou-li ve hře pouze soukromé zájmy obdobného významu, je třeba v souladu se zásadou ochrany práv nabytých v dobré víře (§ 2 odst. 3 správního řádu) primárně vycházet z toho, že při povolování zvláštního nakládání s vodami podle § 8 odst. 1 písm. a) bodu 3 vodního zákona musí být respektována dříve udělená povolení k využití energetického potenciálu daného úseku vodního toku. Uvedené platí tím spíše u nakládání s vodami spočívajícím ve využívání energetického potenciálu, které nelze vydat na dobu kratší než 25 let a u něhož se v případě řádného výkonu v zásadě bez dalšího vyhovuje žádostem o prodloužení [srov. § 9 odst. 6 vodního zákona (s účinností od 1. 8. 2010 tato doba činí dokonce 30 let; srov. § 9 odst. 5 vodního zákon po novele č. 150/2010 Sb.)], tudíž osoba disponující povolením k tomuto druhu nakládání bude mít logicky legitimní očekávání, že jí toto povolení bude po určitou dobu zachováno, což jen umocňuje závěr o nutnosti respektovat dříve udělená povolení k tomuto druhu nakládání s vodami“* (odst. 40 druhého rozsudku).
19. Soud se danou věcí zabývá již potřetí. Předchozí rozhodnutí správních orgánů byla v minulosti opakovaně zrušena podle § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. pro neúplné zjištění skutkového stavu. Již na tomto místě považuje soud za vhodné zdůraznit, že není jeho úlohou, aby při soudním přezkumu činnosti správních orgánů vystupoval jako další nalézací instance a doplněním dokazování ji v podstatných ohledech nahrazoval. Role správního soudu v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu je naopak přezkumná. Rozsah a meze soudního přezkumu jsou co do okruhu zjišťování skutečného stavu věci a hodnocení

Shodu s prvopisem potvrzuje: A. A.

důkazů omezeny a jsou určeny pouze zákonnými hledisky. Soud zkoumá, zda si správní orgán k posouzení věcné otázky opatřil všechny podklady nezbytné pro rozhodnutí, zda se těmito podklady řádně zabýval, zda se ve svém rozhodnutí vypořádal se vznesenými námitkami a nedopustil se chyby v logickém úsudku. Soudu tak nepřísluší, aby namísto správních orgánů v podstatném rozsahu zjišťoval skutkový stav věci, hodnotil jej a případné vady napadeného rozhodnutí napravoval vlastní argumentací (srov. rozsudky NSS ze dne 22. 1. 2004, č. j. 4 Azs 55/2003-51, č. 638/2005 Sb. NSS, ze dne 1. 11. 2006, č. j. 3 As 65/2005-91, či ze dne 28. 3. 2007, č. j. 1 As 32/2006-99, č. 1275/2007 Sb. NSS). Jinak řečeno, soud v daném případě nemá – a ani nemůže mít – ambici *sám* nalézat odpověď na otázku, zda a případně za jakých konkrétních podmínek lze nakládání s vodami pro MVE Čelákovice povolit. Tímto postupem by jednak fakticky vyprazdňoval účel správního řízení, jednak by nepřipustně a v rozporu se subsidiární povahou správního soudnictví zasahoval do oblasti svěřené zákonem moci výkonné, tedy vodoprávním úřadům. Úlohou soudu je „toliko“ v mezích uplatněných žalobních bodů přezkoumat napadené rozhodnutí v tom smyslu, zda žalovaný dokázal na základě dostatečně zjištěného skutkového stavu srozumitelným a přezkoumatelným způsobem odpovědět na spornou otázku, tedy zda a za jakých podmínek lze RenoEnergii povolit nakládání s vodami pro provoz MVE Čelákovice.

20. V prvním rozsudku soud shledal, že správní orgány nevyřešily rozkol mezi protichůdnými znaleckými posudky doc. Ing. Ladislava Satrapy, CSc., ze dne 19. 5. 2008, č. 16/2/2008 (dále „posudek doc. Satrapy z roku 2008“), a Ing. Matějčka, které se lišily v posouzení toho, zda odběr vody pro MVE Čelákovice omezí provoz MVE Mlýn Čelákovice. Soud proto správním orgánům uložil, aby tyto rozpory ve skutkových zjištěních vyřešily zadáním revizního znaleckého posudku, na jehož základě měly posoudit, zda a případně za jakých podmínek lze povolení k nakládání s vodami RenoEnergii vydat.
21. Po vrácení věci k dalšímu řízení vodoprávní úřad ustanovil znalce prof. Hlavínka, podle jehož revizního posudku lze nakládání s vodami povolit za současného stanovení omezujících podmínek, které v závislosti na objemovém průtoku a kolísání hladiny v nadjezí vymezil v kapitolách 4.3.1 a 4.3.2 předmětného posudku. Vodoprávní úřad nicméně nakonec – po sérii zrušujících rozhodnutí vydaných žalovaným v rámci odvolacího řízení – tyto podmínky do prvostupňového rozhodnutí neobsáhl s odůvodněním, že podle výměru z roku 1939 je třeba dodržovat nominální hladinu v nadjezí na úrovni 171,59 m. n. m. Bpv bez tolerancí pro manipulaci. Podle vodoprávního úřadu bylo vydání prvostupňového rozhodnutí podmíněno schválením aktualizovaného manipulačního řádu pro čelákovický jez pouze v případě, pokud by jeho omezující podmínky byly stanoveny na základě posudku prof. Hlavínka, což se však v daném případě nestalo a povolení bylo vydáno bez zakotveného intervalu kolísání hladiny v nadjezí.
22. Prvostupňové rozhodnutí žalovaný poprvé potvrdil rozhodnutím ze dne 19. 3. 2020, č. j. 142542/2019/KUSK, které bylo zrušeno druhým rozsudkem. V něm dospěl soud k závěru, že „navzdory rozsáhlému dokazování [...] *zůstala nadále nezodpovězena stěžejní otázka, zda podmínky stanovené povolením k nakládání s vodami (tj. podmínka, že při provozu MVE [Čelákovice] neklesne hladina v čelákovické zdrži pod úroveň 171,59 m. n. m. Bpv) zajistí, aby provoz MVE [Čelákovice] neomezil žalobkyni při nakládání s vodami pro MVE Mlýn Čelákovice. Stejně tak nebyla zhodnocena eventuální varianta, tj. zda lze na projekt MVE [Čelákovice] (vzhledem k jeho technickým parametrům) nahlížet jako na projekt zajišťující kvalitativní přínos k rozvoji obnovitelných zdrojů, jenž by převážil nad rizikem částečného omezení práv plynoucích pro žalobkyni z dříve vydaného povolení k nakládání s vodami*“ (důraz

doplňen soudem). Úkolem žalovaného tak v dalším řízení bylo „*primárně posoudit, zda lze RenoEnergii povolit nakládání s vodami pro MVE [Čelákovice] a rybí přechod, aniž by byla dotčena práva žalobkyně a ostatních subjektů (např. PREDAXU) vyplývající z dříve vydaných povolení k nakládání s vodami, a zda lze případné podmínky nakládání s vodami stanovit takovým způsobem, aby MVE Mlýn Čelákovice (jakož i MVE Tři Chaloupky) mohla nerušeně využívat energetický potenciál daného úseku Labe v maximálním povoleném rozsahu. Vyjde přitom primárně z již shromážděných důkazů, v případě potřeby dokazování v přiměřeném rozsahu doplní. Svou pozornost zaměří zejména na otázku, jaký je vztah mezi vodním stavem v čelákovické zdrži a objemovým průtokem vody pro potřeby žalobkyni provozované MVE Mlýn Čelákovice, a zda pro zajištění žalobkyniných práv postačí stanovení jediné omezující podmínky spočívající v tom, že při provozu MVE [Čelákovice] neklesne hladina v čelákovické zdrži pod úroveň 171,59 m. n. m. Bp.v. Shledá-li, že dosavadní podmínka spočívající v udržování maximální hladiny v čelákovické zdrži není dostatečná a je třeba stanovit další či jiné omezující podmínky, nezbude mu než vrátit věc vodoprávnímu úřadu a v tomto směru jej zavázat jednoznačným právním názorem [§ 90 odst. 1 písm. b) správního řádu]. Žalovaný by však neměl zcela pomíjet ani variantu, přípustného rizika dílčího omezení“ (viz bod 42 [druhého] rozsudku), jestliže vyhodnocením provedeného dokazování dospěje k závěru, že objektivně nelze stanovit takové podmínky pro provoz MVE [Čelákovice], které by zachovaly nedotčena dříve nabytá práva při provozu MVE Mlýn Čelákovice a MVE Tři Chaloupky, nebo že ani přes provedené dokazování se provozovatelům posledně uvedených MVE nepodařilo prokázat, že by bylo možné MVE [Čelákovice] efektivně provozovat za podmínek jiných a k nim šetrnějších, než jaké byly schváleny rozhodnutím vodoprávního úřadu. V takovém případě by měl vyhodnotit, zda by projekt MVE [Čelákovice] byl schopen kvalitativně zajistit přínos k rozvoji obnovitelných zdrojů, případně zda jde o provoz z hlediska dopadů pro životní prostředí šetrnější. Vyjde přitom zejména z údajů v projektové dokumentaci. V této souvislosti by žalovaný také měl zvážit výzvu žalobkyni (popř. jiným konkurenčním provozovatelům účastnících se správního řízení), aby specifikovala, jakým konkrétním mechanismem by v případě provozování MVE [Čelákovice] měla být zkrácena, popř. aby konkrétně doložila, kdy konkrétně byla v příčinné souvislosti s provozem MVE [Čelákovice] (jenž měl být fakticky již spuštěn) omezována v možnosti využívat energetický potenciál Labe. Žalobkyně (stejně jako jiní dotčení provozovatelé) by totiž měla být schopna nejen tvrdit, ale také prokázat, v čem konkrétně právě ji provoz konkurenční MVE omezuje a proč právě ve vztahu k jí provozované MVE Mlýny nepředstavuje nejšetrnější variantu. Dospěje-li žalovaný následně k odůvodněnému závěru, že *dodatečný přínos k rozvoji obnovitelných zdrojů elektřiny při provozu MVE [Čelákovice] bude natolik velký, že bezpečnou měrou převáží nad omezením (resp. přibližně kvantifikovaným rizikem omezení) dostupného vodního potenciálu pro dosavadní držitele povolení k nakládání s vodami, nebude vyloučeno, aby prvostupňové rozhodnutí opětovně potvrdil, popř. jen částečně změnil*“ (důraz doplněn soudem). Otázku případného ovlivnění MVE Mlýn Čelákovice provozem MVE Čelákovice tak šlo dle soudu řešit dvěma způsoby – „*[b]ud' to nastavit podmínky nakládání tak, aby bylo zajištěno, že využitelnost dříve vydaného povolení pro MVE Mlýn Čelákovice zůstane nedotčena (první způsob), nebo nastavit podmínky nakládání tak, že sice dojde k dílčímu omezení využitelnosti dříve vydaného povolení pro MVE Mlýn Čelákovice, resp. že bude připuštěno riziko dílčího omezení, avšak za současného dostatečného odůvodnění skutečností (zjištěných v průběhu řízení) [nasvědčujících] tomu, že předložený projekt je způsobilý naplnit veřejný zájem na rozvoji obnovitelných zdrojů (druhý způsob), přičemž míra naplnění tohoto veřejného zájmu převáží nad rozsahem předpokládaného dotčení soukromých zájmů v území*“ (důraz doplněn soudem). Varianta „přípustného rizika dílčího omezení“ nakládání s vodami na straně MVE Mlýn*

Čelákovice a MVE Tři Chaloupky tak mohla nastoupit pouze subsidiárně, pokud by nebylo objektivně možné nastavit takové podmínky pro provoz MVE Čelákovice, které by zachovaly nedotčena dříve nabytá práva žalobkyně a PREDAXU. Při posouzení této varianty pak byl žalovaný povinen jednoznačně identifikovat veřejný zájem na využití volné kapacity obnovitelných zdrojů (tj. posoudit, zda je MVE Čelákovice svými technickými parametry způsobilá využívat energetický potenciál toku Labe způsobem energeticky přínosnějším či ekologicky šetrnějším než MVE Mlýn Čelákovice a MVE Tři Chaloupky), a dále zhodnotit, zda je případné omezení držitelů dříve vydaných povolení vůči tomuto veřejnému zájmu proporcionální (odst. 44 druhého rozsudku). Soud dal ve druhém rozsudku žalobkyni rovněž za pravdu v tom, že *„pokud se správní orgány rozhodly vymezit vůči doporučením posudku prof. Hlavínka toliko na základě jiných dodatečně zjištěných skutečností (zejména konfrontace s výměrem z roku 1939, potažmo s posudky předkládanými PREDAXEM), bylo žádoucí opatřit si od tohoto znalce písemné vysvětlení, případně znalce k vytýkaným vadám jeho posudku vyslechnout v přítomnosti účastníků řízení (srov. § 56 in fine správního řádu).“*

23. Obecně platí, že právní názor je v konkrétní věci kasačně závazný nejen pro orgán, jehož rozhodnutí bylo zrušeno (§ 78 odst. 5 s. ř. s.), ale rovněž pro orgán, který zrušující rozhodnutí vydal (srov. usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 8. 7. 2008, č. j. 9 Afs 59/2007-56, č. 1723/2008 Sb. NSS, a ze dne 23. 2. 2022, č. j. 1 Azs 16/2021-50, č. 4321/2022 Sb. NSS, odst. 38). Právní názor soudu vyslovený v prvním a druhém rozsudku tak zavazuje nejen žalovaného, ale i soud samotný, rozhoduje-li za jinak nezměněných poměrů v téže věci o žalobě proti novému rozhodnutí žalovaného. Soud proto při posouzení věci vycházel mj. ze závazného právního názoru vyjádřeného v prvním a druhém rozsudku.
24. Podstata žalobní argumentace spočívá v námitce, že žalovaný v napadeném rozhodnutí, jímž podruhé potvrdil prvostupňové rozhodnutí, nedostal závaznému právnímu názoru vyjádřenému v druhém rozsudku. S touto námitkou úzce souvisí i ostatní žalobní body, podle kterých (i) nebyly RenoEnergii stanoveny dostatečně určité a omezující podmínky pro nakládání s vodami, které by zajistily nerušený provoz dříve povolené MVE Mlýn Čelákovice, a (ii) neobstojí závěr žalovaného, že přínos výroby elektrické energie z obnovitelných zdrojů v MVE Čelákovice mnohonásobně převažuje omezení její výroby v MVE Mlýn Čelákovice. Právě těmito otázkami se totiž soud zabýval ve druhém rozsudku, ve kterém žalovanému poskytl poměrně podrobný návod, jak spor mezi konkurenčními elektrárnami o využití energetického potenciálu daného úseku Labe vyřešit (srov. odst. 22 tohoto rozsudku). V posuzované věci je tak klíčovou otázkou, zda žalovaný dostal požadavkům závazného právního názoru vyjádřeného v druhém rozsudku.
25. Napadené rozhodnutí sestává z relativně rozsáhlé narační části (str. 2–21) a stručnější části věnující se posouzení věci samé (str. 21–28). V té se žalovaný v první řadě věnoval posouzení dopadu nakládání s vodami při provozu MVE Čelákovice na práva žalobkyně související s provozem MVE Mlýn Čelákovice, resp. významem podmínky č. 2 prvostupňového rozhodnutí. Podle žalovaného však *„nelze najít jednoznačnou odpověď“* na to, zda je daná podmínka z hlediska ochrany práv žalobkyně dostatečná, přičemž *„je prakticky nemožné“* stanovit takové podmínky pro provoz MVE Čelákovice, které by zajistily *„absolutní nedotknutelnost a plnou využitelnost práv plynoucích z dříve vydaných povolení k nakládání s vodami pro konkurenční MVE Mlýn Čelákovice a Tři Chaloupky“* (str. 22 a 23 napadeného rozhodnutí). Následně se žalovaný zabýval poměřováním přínosu MVE Čelákovice k rozvoji obnovitelných zdrojů elektřiny vůči míře omezení provozu MVE Mlýn Čelákovice. Na základě údajů o roční výrobě energie pak žalovaný uzavřel, že přínos

povolení provozu MVE Čelákovice svým významem výrazně převyšuje drobné omezení využitelnosti MVE Mlýn Čelákovice.

26. Je tak patrné, že se žalovaný v napadeném rozhodnutí *rámcově* zabýval okruhem sporných otázek, jak je vymezil soud ve druhém rozsudku. Při bližším zkoumání odůvodnění napadeného rozhodnutí (a postupu žalovaného v odvolacím řízení po zrušení jeho předchozího rozhodnutí ze dne 19. 3. 2020) soud nicméně dospěl k závěru, že žalovaný opět nedostál své povinnosti dostatečně zjistit skutkový stav potřebný pro rozhodnutí ve věci, resp. své závěry nedokázal srozumitelně a přesvědčivě odůvodnit.
27. Soud předně pokládá za značně zjednodušující přístup žalovaného, který se odmítl „*znovu podrobně*“ zabývat jednotlivými odvolacími námitkami žalobkyně (str. 21 napadeného rozhodnutí). Pakliže byla předchozí rozhodnutí žalovaného v této věci zrušena pro nedostatečné zjištění skutkového stavu, nelze v nich hledat odpovědi na jednotlivé námitky žalobkyně. Správní orgán jistě není povinen vypořádat každou dílčí námitku, pokud proti tvrzení odvolatele vystaví vlastní ucelený argumentační systém, v jehož konkurenci odvolací námitky jako celek neobstojí. O to se žalovaný v napadeném rozhodnutí pokusil, když si v návaznosti na druhý rozsudek vymezil základní okruhy otázek podstatných pro rozhodnutí ve věci samé. Přitom nicméně opomněl vypořádat některé nosné námitky žalobkyně (např. ohledně rozporů ve skutkových zjištěních či nedostatků dokladu ČHMÚ o hydrometrickém měření, viz níže), čímž napadené rozhodnutí zatížil vadou nepřezkoumatelnosti ve smyslu § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s.
28. Pokud jde o otázku dotčení práv žalobkyně v důsledku provozu MVE Čelákovice, soud shledal, že oproti zrušenému rozhodnutí ze dne 19. 3. 2020 žalovaný odůvodnění napadeného rozhodnutí příliš nezměnil. Pakliže žalovaný v rozhodnutí ze dne 19. 3. 2020 připustil, že zůstaly „*nerozptýlené nejistoty ohledně dopadu provozu MVE [Čelákovice] na plnou využitelnost dříve vydaného povolení k nakládání s vodami pro MVE Mlýn Čelákovice při nízkých labských průtocích (okolo 20 m³/s)*“ (str. 20 rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 3. 2020), nelze přehlédnout, že úvahy žalovaného v napadeném rozhodnutí k odstranění těchto „nejistot“ nijak nepřispěly. Po vrácení věci k dalšímu řízení se žalovaný ve vztahu k této otázce podrobněji nezabýval hodnocením shromážděných důkazů, ani v tomto směru neprovedl žádné další dokazování. Žalovaný se zejména nijak nevyjádřil k hydrologickým datům Povodí Labe z období 20. až 25. 10. 2019 (příloha k vyjádření žalobkyně ze dne 5. 11. 2019), jež žalobkyně předložila na podporu svého tvrzení, že MVE Čelákovice svým provozem strhává vodu, kterou by jinak mohla zpracovávat MVE Mlýn Čelákovice (srov. odst. 57 druhého rozsudku). Ze strany žalovaného pak zůstaly zcela oslyšeny též výhrady žalobkyně vůči dokladu ČHMÚ o hydrometrickém měření (viz vyjádření žalobkyně ze dne 20. 2. 2020), kterým se naopak RenoEnergie snažila prokázat, že při ustálené nulové nominální hladině 171,59 m. n. m. Bpv, resp. dokonce při hladině -1 cm, může žalobkyně využívat energetický potenciál Labe k provozu MVE Mlýn Čelákovice v maximální povoleném množství. Právě doklad ČHMÚ o hydrometrickém měření přitom žalovaný považoval za stěžejní důkaz o tom, že ani při poklesu hladiny ve zdrži pod nominální výšku stanovenou výměrem z roku 1939 nutně nedochází ke snížení průtoku v náhonu k MVE Mlýn Čelákovice (str. 26 napadeného rozhodnutí).
29. Úvahy žalovaného ohledně možného dotčení práv žalobkyně se v zásadě omezily na pouhý výčet okolností, které „znesnadňují“ posouzení toho, zda podmínka č. 2 prvostupňového rozhodnutí zajišťuje MVE Mlýn Čelákovice nakládání s vodami v maximálním povoleném rozsahu 15 m³.s⁻¹ (str. 22 napadeného rozhodnutí). Výsledek těchto úvah pak byl věcně

totožný – byť vyjádřený jinými slovy – jako v rozhodnutí ze dne 19. 3. 2020, tedy že nelze najít jednoznačnou odpověď na to, zda je daná podmínka z hlediska ochrany práv žalobkyně dostatečná. Pouhé použití jiných slov (např. „nelze stanovit žádný empirický vzorec“ namísto akceptování „nerozptýlené nejistoty“ ohledně stěžejní skutkové otázky) však samo o sobě nezaručuje přesvědčivost a přezkoumatelnost odůvodnění. Žalovaný tudíž opětovně rezignoval na svou povinnost veřejného regulátora na úseku vodního hospodářství a prvostupňové rozhodnutí potvrdil, aniž by si vytvořil kvalifikovanější představu o tom, zda podmínky v něm stanovené poskytují žalobkyni dostatečnou ochranu jejích práv nabytých v dobré víře (§ 2 odst. 3 správního řádu). Již z tohoto důvodu nemohou závěry napadeného rozhodnutí z hlediska přezkoumatelnosti obstát.

30. Soud si je vědom toho, že ve druhém rozsudku připustil i variantu, kdy žalovaný „*vyhodnocením provedeného dokazování dospěje k závěru, že objektivně nelze stanovit takové podmínky pro provoz MVE [Čelákovice], které by zachovaly nedotčena dříve nabytá práva při provozu MVE Mlýn Čelákovice a MVE Tři Chaloupky*“ (odst. 48 druhého rozsudku, důraz doplněn soudem). Právě k tomuto závěru žalovaný na str. 23 napadeného rozhodnutí dospěl. Problém však spočívá v tom, že žalovaný nedokázal podrobněji a dostatečně přesvědčivě vyložit svoje úvahy, jimiž se řídil při hodnocení důkazů i rozporů mezi nimi (tj. zejména mezi znaleckými posudky doc. Satrapy z roku 2008 a Ing. Matějčicka). Jak soud konstatoval již ve druhém rozsudku, pakliže podle zjištění žalovaného k vyřešení rozporů mezi posudky předloženými účastníky správního řízení nepřispěl ani revizní posudek prof. Hlavínka, nezbavilo to „*správní orgány povinnosti, aby důkladně posoudily, zda podmínky provozu MVE [Čelákovice] nepovedou k omezení nakládání s vodami na straně MVE Mlýn Čelákovice provozované žalobkyní, která měla povolení k nakládání s vodami vydáno již dříve*“ (odst. 44 druhého rozsudku). Takové důkladné posouzení vlivu provozu MVE Čelákovice na MVE Mlýn Čelákovice nicméně v napadeném rozhodnutí schází. Jestliže byly provedeny důkazy (a to nejen znaleckými posudky, ale i dalšími důkazy o hydrologických poměrech v dané lokalitě) v zásadě postačující ke zjištění všech rozhodných skutečností, ovšem plynou z nich rozpory, které nebyly správními orgány odstraněny, nelze považovat skutkový stav za úplně a správně zjištěný [§ 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s.].
31. Soud pokládá za přirozené, že při povolování zvláštního nakládání s vodami spočívajícího ve využití energetického potenciálu vodního toku existuje řada proměnných (např. žalovaným zmiňovaná rozkolísanost přítoků a manipulace na jiných vodních dílech), které mohou mít na rozhodnutí ve věci relevantní vliv. Jakkoliv se může jednat o skutkově i právně složité případy, ve kterých je třeba vyvažovat řady různých – často odlišných nebo dokonce protichůdných – zájmů soukromých (typicky ekonomických zájmů vlastníků existujících vodních děl) i veřejných (např. zájmu na efektivním využití volného energetického potenciálu, na získávání elektrické energie z obnovitelných zdrojů či na ochraně vod a vodních ekosystémů), nelze slevit z požadavku na dostatečné zjištění skutkového stavu, jeho řádné zhodnocení a přijetí takového řešení, které za podmínek stanovených zákonem bude šetřit práva nabytá v dobré víře, jakož i oprávněné zájmy dotčených osob. Takovou kvalitu však napadené rozhodnutí postrádá. Žalovaný zaměřil svou pozornost výlučně na posuzování dopadů podmínky č. 2 prvostupňového rozhodnutí (a s ní související podmínky č. 3), které provedl zcela nedostatečně. Zcela přitom opomněl zvážit i jiné potenciální způsoby omezení provozu MVE Čelákovice.
32. Jak soud již avizoval, není jeho úlohou, aby se namísto správních orgánů pokoušel nalézt takové podmínky, za kterých lze nakládání s vodami pro MVE Čelákovice povolit. Pouze

v obecné rovině lze nicméně poukázat na závěry rozsudku NSS ze dne 9. 3. 2021, č. j. 6 As 208/2019-66, podle kterého lze konflikt mezi dvěma malými vodními elektrárnami na témže úseku řeky řešit „vydáním manipulačních řádů elektráren, resp. změnou řádů stávajících. Vodoprávní úřad může podle § 59 odst. 3 vodního zákona uložit vlastníkovvi vodního díla zpracovat a předložit ke schválení manipulační řád vodního díla, případně mu může uložit provést změnu již schváleného manipulačního řádu vodního díla.“ Soud samozřejmě nepřehlédl, že vydáním aktualizovaného povolení k nakládání s vodami pro čelákovický jez se žalovaný již v minulosti zabýval v souvislosti se závěry revizního posudku prof. Hlavínka (str. 18 rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 3. 2020). To však nelze směřovat s případnými úvahami o vydání manipulačního řádu pro samotnou MVE Čelákovice, jímž by mohly být regulovány základní požadavky, zásady a pokyny pro manipulaci s vodou na tomto vodním díle [srov. § 2 písm. c) vyhláška č. 216/2011 Sb., o náležitostech manipulačních řádů a provozních řádů vodních děl, a dále příslušnou odvětvovou technickou normu vodního hospodářství TNV 752910 - *Manipulační řády vodních děl na vodních tocích*, konkrétně část 6.6.10 týkající se využívání energetického potenciálu a mj. vztahů povolených využívání energetického potenciálu vody k ostatním manipulacím s vodou na vodním toku]. Soud připomíná, že nemá ambici namísto správních orgánů stanovovat „ideální“ podmínky pro nakládání s vodami pro MVE Čelákovice. Dokud však žalovaný srozumitelně nevysvětlí konkrétní důvody, pro které na daném úseku Labe – na rozdíl od jiných vodních toků, na nichž rovněž dochází ke konfliktům mezi vlastníky různých vodních děl – není objektivně možné stanovit takové podmínky, které by zachovaly nedotčena dříve nabytá práva při provozu MVE Mlýn Čelákovice a MVE Tři Chaloupky, nelze mít za to, že se s otázkou namítaného zásahu do práv žalobkyně vypořádal přezkoumatelným způsobem.

33. Argumentovala-li žalobkyně tím, že žalovaný po vrácení věci k dalšímu řízení nevyslechl znalce prof. Hlavínka, ani mu neumožnil se k věci jinak vyjádřit, soud připomíná, že ve druhém rozsudku správním orgánům uložil, aby – vymezí-li proti závěrům tohoto znalce – „důsledně zvážily“, zda znalce s doplněnými zjištěními konfrontují (ať už formou písemného vyjádření či jeho výslechu), aby vyjasnil předestřené pochybnosti stran správnosti a úplnosti jeho znaleckých závěrů (odst. 50 druhého rozsudku). Žalovaný však v odvolacím řízení prof. Hlavínka se svými výhradami nijak nekonfrontoval a uzavřel, že znalec může „posuzovat a obhajovat pouze technické záležitosti týkající se optimálního a co nejméně konfliktního způsobu manipulace na předmětném vodním díle“, ale nemůže přispět k odstranění právní „překážky bránící současnému využití jeho návrhů“ (str. 26 a 27 napadeného rozhodnutí). S žalovaným lze pouze obecně souhlasit v tom, že znalci nepřislouží vyjadřovat se k otázkám právním (např. limitům nakládání s vodami vyplývajícím ze zákona či správního rozhodnutí), nýbrž pouze k otázkám primárně skutkovým (např. k vlivu provozu MVE Čelákovice na hydrologické poměry v dané lokalitě). Soud nicméně shodně jako ve druhém rozsudku shledal, že způsob, jímž se žalovaný vůči zjištěním znalce vymezil, nelze považovat za přesvědčivý. Z kontextu předchozího řízení lze dovodit, že správní orgány nepřevzaly závěry prof. Hlavínka, které byly stanoveny mj. v závislosti na kolísání hladiny v nadjezí (srov. kapitoly 4.3.1 a 4.3.2 předmětného posudku) s poukazem na skutečnost, že je třeba dodržovat nominální hladinu v nadjezí stanovenou výměrem z roku 1939 na úrovni 171,59 m. n. m. Bpv bez tolerancí pro manipulaci. Pokud však měly správní orgány pochybnosti o správnosti posudku prof. Hlavínka, bylo skutečně žádoucí, aby tohoto znalce požádaly o vysvětlení (srov. § 56 *in fine* správního řádu), případně aby samy na základě jiných důkazů jeho závěry spolehlivě vyvrátily. To však žalovaný neučinil a apriorně odmítl znalci poskytnout prostor pro obhajobu či přehodnocení jeho odborných závěrů s tím, že úlohou

znalce není odstraňovat „právní překážky“ bránící jeho návrhům. Přitom právě odborná způsobilost revizního znalce mohla přispět k objasnění přetrvávajících rozporů ve *skutkových* zjištěních, jakož i ke stanovení takových podmínek, které by šetřily práva vlastníků ostatních vodních děl nabytá v dobré víře. Soudu pak není zřejmé, z čeho žalovaný dovodil, že by se měl prof. Hlavínek vyjadřovat též k otázkám *právním*. Za této situace zůstává právní názor soudu stran přístupu žalovaného k závěrům posudku prof. Hlavínka nezměněn (odst. 50 druhého rozsudku): Vymezí-li se tak správní orgány v dalším řízení vůči závěrům daného znaleckého posudku, je na nich, aby důsledně zvážily, zda znalce s doplněnými zjištěními a svými výhradami konfrontovat, ať už formou písemného vyjádření či jeho výsledku (za přiměřeného použití § 55 správního řádu), aby vyjasnil předestřené pochybnosti ohledně správnosti či úplnosti jeho znaleckých závěrů. Pakliže správní orgány znalci neumožní, aby se v tomto ohledu ke skutkovém okolnostem věci vyjádřil, je nutné, aby tento postup dostatečně srozumitelným a přezkoumatelným způsobem odůvodnily.

34. Dále se nelze nepozastavit nad tím, že žalovaný na jednu stranu lpí na dodržování nominální hladiny v nadjezí na úrovni 171,59 m. n. m. Bpv bez tolerancí pro manipulaci, přestože na druhou stranu připouští, že v praxi je „*interval kolísání po desetiletí udržován nad kótou 171,59 m. n. m.*“ (str. 23 napadeného rozhodnutí). Žalovaný tak v zásadě sám popírá, že by nominální hladina v nadjezí stanovená výměrem z roku 1939 byla fakticky dodržována, resp. že by ji vůbec bylo možné konstantně udržovat. V této souvislosti je třeba zohlednit zájmy PREDAXU, který může být udržováním hladiny nad nominální výší (a s tím souvisejícím snižováním využitelného hydroenergetického potenciálu pro provoz MVE Tři Chaloupky) výrazně poškozen. Pokud jde o argumentaci PREDAXU, že výměr z roku 1939 obsahuje toliko technický popis jezu, nikoliv způsob manipulace na jezu, soud zdůrazňuje, že je to právě žalovaný (a nikoliv pouze žalobkyně), kdo pokládá daný výměr za platné povolení ke vzdouvání vody na čelákovickém jezu (první odrážka na str. 22 napadeného rozhodnutí). V tomto ohledu pak soud nerozumí úvaze žalovaného, podle které by měl být přednostní nárok MVE Mlýn Čelákovice k nakládání s vodami vztažen k „*platnému povolení ke vzdouvání vody na nadřazeném čelákovickém jezu a nikoliv k zachování dřívější praxe související s udržováním vyšší*“ úrovně hladiny, než jak stanoví výměr z roku 1939 (první odrážka na str. 23 napadeného rozhodnutí). Za situace, kdy žalovaný nedokázal přezkoumatelným způsobem posoudit reálné dopady nepodkročení nominální úrovně hladiny v nadjezí na provoz MVE Mlýn Čelákovice, pak soud souhlasí se žalobkyní, že požadavek na zajištění odběru vody pro prioritní odběratele při této výši hladiny nelze bez dalšího považovat za dostatečnou záruku ochrany jejích práv. K argumentaci PREDAXU, že si žalobkyně ohledně výše hladiny v nadjezí protiřečí, soud uvádí, že i podle zjištění správních orgánů je interval kolísání v nadjezí běžně udržován nad kótou 171,59 m. n. m. Bpv, nicméně občas pod tuto úroveň klesne (str. 23 a 26 napadeného rozhodnutí, dále srov. žalobkyní předložená data vodohospodářského dispečinku Povodí Labe za období od 1. 11. 2021 do 12. 12. 2021). V tomto směru tak soud nespátřuje v tvrzeních žalobkyně jakýkoliv rozpor.
35. Ve vyjádření k žalobě žalovaný upozornil, že žalobkyně netvrdí ani neprokazuje, v čem konkrétně právě ji provoz konkurenční MVE Čelákovice omezuje. Je pravdou, že v řízení o žádosti leží břemeno tvrzení a břemeno důkazní primárně na účastnících řízení, nikoliv na správním orgánu. Soud ostatně ve druhém rozsudku žalovanému doporučil, aby zvážil výzvu žalobkyni, ve které by „*specifikovala, jakým konkrétním mechanismem by v případě provozování MVE [Čelákovice] měla být zkrácena, popř. aby konkrétně doložila, kdy konkrétně*

Shodu s prvopisem potvrzuje: A. A.

byla v příčinné souvislosti s provozem MVE [Čelákovice] (jenž měl být fakticky již spuštěn) omezována v možnosti využívat energetický potenciál Labe.“ Takovou výzvu však žalovaný v odvolacím řízení žalobkyni ani ostatním účastníkům nezaslal, přičemž v napadeném rozhodnutí neargumentoval tím, že by žalobkyně dostatečně netvrdila a neprokázala újmu způsobenou provozem MVE Čelákovice. Tuto argumentaci pak žalovaný poprvé uplatnil až ve vyjádření k žalobě, jímž však nemůže zhojit případné vady napadeného rozhodnutí (srov. rozsudky NSS ze dne 13. 10. 2004, č. j. 3 As 51/2003-58, a ze dne 19. 12. 2008, č. j. 8 Afs 66/2008-71). Pokud však žalovaný v dalším řízení shledá, že žalobkyně nedostala své povinnosti dostatečně konkrétně tvrdit a prokázat (potenciální) újmu způsobenou nakládáním s vodami při provozu MVE Mlýn Čelákovice, nic mu nebrání, aby ji ke splnění této povinnosti – stejně jako jakéhokoliv jiného účastníka řízení – vyzval. Pakliže je MVE Čelákovice již dva roky v provozu, jak tvrdí žalovaný, lze očekávat, že případné omezení provozu MVE Mlýn Čelákovice bude možné doložit empirickými daty o hydrologických poměrech na daném úseku Labe.

36. Soud proto shledal, že stěžejní otázka, zda podmínky stanovené povolením k nakládání s vodami zajistí, aby provoz MVE Čelákovice neomezil žalobkyni při nakládání s vodami pro MVE Mlýn Čelákovice, zůstala ze strany žalovaného nadále nezodpovězena, resp. nebyla žalovaným zodpovězena přezkoumatelným způsobem na základě dostatečně zjištěného skutkového stavu. Tato skutečnost nicméně soudu nebrání v tom, aby se zabýval i úvahami žalovaného ohledně subsidiární varianty „přípustného rizika dílčího omezení“, tj. ohledně otázky, zda lze na MVE Čelákovice vzhledem k jejím technickým parametrům nahlížet jako na projekt zajišťující kvalitativní přínos k rozvoji obnovitelných zdrojů, jenž by převážil nad rizikem částečného omezení práv plynoucích pro žalobkyni z dříve vydaného povolení k nakládání s vodami (srov. odst. 41, 42, 44, 47 a 48 druhého rozsudku).
37. Žalovaný v napadeném rozhodnutí na základě údajů o roční výrobě energie shledal, že přínos výroby elektrické energie z obnovitelných zdrojů v MVE Čelákovice výrazně převáží omezení její výroby v MVE Mlýn Čelákovice, a jedná se tak o proporcionální zásah do práv žalobkyně. Soud dává žalobkyni za pravdu, že ani tento závěr žalovaného neobstojí.
38. Úvahy žalovaného stran kvalitativního přínosu provozu MVE Čelákovice k rozvoji obnovitelných zdrojů se v zásadě omezily na pouhé poměřování toho, jaká je průměrná roční výroba elektrické energie v této elektrárně a jaké lze očekávat „teoretické“ snížení roční výroby elektrické energie v MVE Mlýn Čelákovice (str. 24 napadeného rozhodnutí). Podle žalovaného se v důsledku provozu MVE Čelákovice snížil využitelný spád pro MVE Mlýn Čelákovice cca o 7 cm (tedy o 2,8% z celkem 250 cm využívaného spádu), což by mohlo ročně snížit výrobu elektrické energie o 33,6 MWh (tj. 2,8 % z celkového instalovaného výkonu provozovny 1200 MWh/ rok). Naproti tomu v případě nepovolení provozu MVE Čelákovice by roční ztráta ve výrobě elektrické energie rámcově činila 3 800 MWh, ve „vodnatějších“ letech i více. Přínos povolení provozu MVE Čelákovice tak dle žalovaného svým významem mnohonásobně – a to dokonce o dva řády – převyšuje drobné omezení využitelnosti MVE Mlýn Čelákovice. Jakkoliv lze v těchto závěrech žalovaného vysledovat jistou snahu o poměřování „zisků a ztrát“ ve výrobě elektrické energie z obnovitelných zdrojů, dle soudu se jedná o závěry poněkud zkratkovité a zjednodušující, které se ve své podstatě míjejí se závazným právním názorem vysloveným ve druhém rozsudku.
39. Ve druhém rozsudku soud akcentoval, že žalovaný by v případě posuzování varianty „přípustného rizika dílčího omezení“ měl vyhodnotit, zda by projekt MVE Čelákovice „*byl schopen kvalitativně zajistit přínos k rozvoji obnovitelných zdrojů, případně zda jde o provoz*

z hlediska dopadů pro životní prostředí šetrnější“, přičemž by měl vycházet zejména z údajů v projektové dokumentaci (odst. 48 druhého rozsudku). Případný přínos povolení provozu MVE Čelákovice tak nelze spatřovat v pouhé skutečnosti, že se vyrobí více elektrické elektřiny z obnovitelných zdrojů (lze ostatně očekávat, že dvě malé vodní elektrárny vyrobí více elektrické energie než jedna původní), nýbrž v tom, zda se bude jednat o způsob výroby kvalitativně a/nebo ekologicky přínosnější (např. z hlediska efektivity využití disponibilního hydroenergetického potenciálu, užití modernějších technologií v samotném procesu výroby elektrické energie, či ochrany vod a vodních ekosystémů). V tomto směru se však úvahy žalovaného při poměrování výhod a negativních dopadů provozu MVE Čelákovice vůbec neubíraly. Žalobkyně správně upozornila, že žalovaný nijak nezohlednil údaje v projektové dokumentaci MVE Čelákovice. Z té lze přitom seznat základní technické údaje týkající se výroby elektrické energie (např. typ turbíny a účinnost generátoru), výkonu dané elektrárny a jejího dopadu na životní prostředí (srov. části B.I.3 a B.V. průvodní a souhrnné technické zprávy k MVE Čelákovice), které by bylo žádoucí při poměrování kvalitativního přínosu MVE Čelákovice (vůči provozu MVE Mlýn Čelákovice a MVE Tři Chaloupky) zohlednit. Pakliže žalovaný ve vztahu k těmto okolnostem neučinil žádné konkrétní závěry, nelze ani v tomto ohledu považovat skutkový stav za úplně a správně zjištěný [§ 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s.].

40. Přisvědčit lze dále námitce žalobkyně týkající se způsobu, jímž žalovaný interpretoval údaje ČEZ o ročních dodávkách elektrické energie do rozvodné sítě. Soud opakovaně připomíná, že není jeho úlohou, aby namísto správních orgánů zjišťoval skutkový stav potřebný pro rozhodnutí ve věci, a za tímto účelem hodnotil jednotlivé důkazní prostředky. To však neznamená, že by způsob hodnocení jednotlivých důkazů správními orgány nepodléhal soudnímu přezkumu. Jak uvedl NSS v rozsudku ze dne NSS ze dne 28. 7. 2008, č. j. 5 Afs 5/2008-75, č. 1702/2008 Sb. NSS, ze zásady volného hodnocení důkazů nelze dovodit, by závěry správního orgánu „o skutkové stránce věci mohly být výsledkem libovůle. Naopak takové závěry musí vyplynout z racionálního myšlenkového procesu odpovídajícího požadavkům formální logiky, v jehož rámci bude důkladně posouzen každý z provedených důkazů jednotlivě a zároveň budou veškeré tyto důkazy posouzeny v jejich vzájemné souvislosti. Tato úvaha musí být v konečném rozhodnutí přezkoumatelným způsobem vyjádřena a také plně podléhá kognici správních soudů“ (srov. dále rozsudky NSS ze dne 2. 8. 2012, č. j. 5 Azs 2/2012-49, a ze dne 23. 9. 2022, č. j. 5 Afs 155/2021-34, odst. 23). Právě požadavkům racionality a formální logiky však závěry žalovaného ohledně přínosnosti provozu MVE Čelákovice odporují.
41. Žalovaný zejména pochybil, pokud proti sobě porovnával situaci, kdy by provoz MVE Čelákovice nebyl vůbec povolen (ztráta 3 800 MWh/rok) s případnou ztrátou na straně MVE Mlýn Čelákovice (ztráta 33,6 MWh/rok), která by jí vznikla v případě plného provozu MVE Čelákovice. Takové posuzování energetického přínosu MVE Čelákovice je ovšem dosti „černobílé“, neboť zcela přehlíží, že žalobkyně ve skutečnosti nepožaduje, aby byl zcela zamezen provoz konkurenční MVE Čelákovice, nýbrž se domáhá pouze toho, aby mohla nerušeně vyrábět elektrickou energii, kterou by jinak měla v případě plného spuštění vyrábět právě MVE Čelákovice. Při posuzování proporcionality zásahu do práv žalobkyně tak měl žalovaný správně poměřovat stav, kdy by byl zajištěn plný provoz MVE Mlýn Čelákovice za současného (částečného) provozu MVE Čelákovice. Případnou ztrátu ve výrobě elektrické energie na straně MVE Čelákovice pak měl porovnat se stavem, kdy by naopak plně fungovala MVE Čelákovice a (částečná) ztráta ve výrobě elektrické energie by vznikala MVE Mlýn Čelákovice. Dle soudu nelze rozumně očekávat, že by rozdíl těchto částečných ztrát přesahoval dva řády. Pokud by byl takto zjištěný rozdíl ve ztrátách při výrobě

Shodu s prvopisem potvrzuje: A. A.

elektrické energie marginální či dokonce stejný, nelze připustit, aby ekonomický prospěch z využívání energetického potenciálu daného úseku Labe (tj. v žalovaném odhadových 33,6 MWh/rok) připadl provozovateli MVE Čelákovice na úkor dříve povolené MVE Mlýn Čelákovice, které má svědčit právo prioritního nakládání s vodami.

42. Správnost výpočtů žalovaného pak významně zpochybňuje rovněž skutečnost, že žalovaný vycházel pouze z údajů o ročních dodávkách elektrické energie *do rozvodné sítě*, nikoliv z údajů o *celkovém* množství vyrobené elektrické energie, přestože žalobkyně namítala, že elektřinu vyrábí primárně pro vlastní průmyslovou výrobu a do rozvodné sítě dodává pouze přebytky. Dle tvrzení žalobkyně takto spotřebuje cca 20 % vyrobené elektrické energie, což žalovaný označil za „významně menšinový podíl“ na celkovém množství vyrobené elektřiny (str. 25 napadeného rozhodnutí). Za situace, kdy žalovaný počítal množství roční vyrobené elektrické energie, resp. jejích případných ztrát, s přesností na desetinná místa, není přehlížení přibližně pětinnového podílu na celkovém množství vyrobené elektřiny dost dobře hájitelné.
43. Důvodná je též námitka žalobkyně, která se týká snahy žalovaného získat od OTE jakožto operátora trhu s elektřinou údaje o celkovém množství vyrobené elektřiny. OTE odmítl tyto údaje žalovanému poskytnout z důvodu ochrany chráněných informací [srov. § 20a odst. 4 písm. g) ve spojení s § 2 odst. 1 písm. d) energetického zákona], přičemž žalovaný žádné další kroky k získání těchto údajů neučinil. Žalovaný zejména nevyzval dotčené subjekty (žalobkyni a RenoEnergii), aby udělily souhlas s poskytnutím požadovaných údajů, případně aby tyto údaje samy předložily. Údaje o celkovém množství vyrobené elektřiny přitom mohly být (spolu s ostatními údaji o efektivitě výroby elektrické energie, jejím dopadu na životní prostředí atd.) pro posouzení kvalitativního přínosu MVE Čelákovice skutečně klíčové.
44. K námitce žalobkyně, že odvolací řízení je zmatečné, neboť není zřejmé, z jakých důvodů si žalovaný obstarával údaje o MVE Čelákovice, a.s., která není účastníkem řízení, soud odkazuje na odpověď ČEZ ze dne 19. 1. 2022, ze které vyplývá, že tato společnost je provozovatelem MVE Čelákovice vlastněné RenoEergií. Údaje o roční výrobě elektrické energie v MVE Čelákovice se tak zprostředkovaně týkaly právě tohoto subjektu. V tomto ohledu nelze postup žalovaného považovat za zmatečný.
45. V replice žalobkyně tvrdila, že žalovaný měl při hodnocení přínosu MVE Čelákovice zohlednit též veřejný zájem na ochraně kulturního dědictví a zachování historického rázu dané lokality. Uvedené tvrzení žalobkyně uplatnila až po uplynutí žalobní lhůty, a proto se jím soud nemohl podrobněji zabývat (§ 71 odst. 2 *in fine* s. ř. s.).
46. Pouze nad rámec nutného odůvodnění soud závěrem podotýká, že vodoprávní řízení bylo v dané věci vedeno jako obnovené řízení podle § 100 odst. 1 písm. a) správního řádu. K případnému zrušení původního povolení k nakládání s vodami ze dne 8. 1. 2009, č. j. 167981/2008/KUSK/9, tak podle § 102 odst. 9 správního řádu dojde až okamžikem právní moci rozhodnutí vydaného v obnoveném řízení (srov. rozsudek NSS ze dne 17. 4. 2019, č. j. 4 As 175/2018-59). Soud proto opakovaně připomíná (srov. odst. 59 druhého rozsudku), že o tomto následku musí být účastníci poučeni v písemném vyhotovení rozhodnutí (§ 102 odst. 9 věta první za středníkem správního řádu).

Závěr a náklady řízení

47. S ohledem na výše uvedené soud napadené rozhodnutí zrušil, a to jednak podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. pro nepřezkoumatelnost spočívající v nedostatku důvodů rozhodnutí, jednak podle § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. pro neúplné zjištění skutkového stavu, a jednak podle § 76 odst. 1 písm. c) pro nedodržení závazného právního názoru soudu (srov. rozsudek NSS ze dne 12. 6. 2020, č. j. 4 As 47/2020-81, odst. 30). Současně soud vrátil věc k dalšímu řízení žalovanému (§ 78 odst. 4 s. ř. s.). V dalším řízení jsou správní orgány podle § 78 odst. 5 s. ř. s. vázány právním názorem soudu vysloveným v tomto rozsudku.
48. O náhradě nákladů řízení účastníků soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl úspěch. Žalobkyně měla ve věci plný úspěch, a proto jí soud přiznal náhradu nákladu řízení ve výši 19 456 Kč. Tato částka se skládá ze zaplaceného soudního poplatku ve výši 3 000 Kč a nákladů na zastoupení advokátem ve výši 16 456 Kč. Výše odměny advokáta zahrnuje čtyři úkony právní služby po 3 100 Kč [převzetí a příprava zastoupení, sepsání žaloby a podání replik k vyjádření žalovaného ze dne 17. 5. 2022 a k vyjádřením osob zúčastněných na řízení ze dne 29. 6. 2022 podle § 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 bodem 5, § 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif)], a dále náhradu hotových výdajů za čtyři úkony právní služby po 300 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). Zástupce žalobkyně je plátcem daně z přidané hodnoty, k nákladům řízení tak patří i náhrada za daň z přidané hodnoty v sazbě 21% ve výši 2 856 Kč. Náhradu nákladů řízení uložil soud žalovanému zaplatit žalobkyni ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku (§ 54 odst. 7 s. ř. s.) k rukám jejího zástupce (§ 149 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb. občanský soudní řád, ve spojení s § 64 s. ř. s.).
49. Osobám zúčastněným na řízení soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť jim nebyla v řízení uložena žádná povinnost, přičemž soud neshledal žádné okolnosti hodné zvláštního zřetele pro přiznání náhrady nákladů (§ 60 odst. 5 a odst. 7 s. ř. s.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 30. srpna 2023

JUDr. Věra Šimůnková, v. r.
předsedkyně senátu